

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 3

«12» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/Բ-112 ԳՈՐԾՎԱԾՔԻ ԴԻԶԱՅՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ

/Դասիչ, դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.11.6 - «Կերպարվեստ»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա- 3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Ա. Հովհաննիսյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ՝ annahovhannisyan87@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	13
	12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	14
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	15
14.	Գնահատում.....	16
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	18
	14.2. Գնահատման չափանիշներ.....	19
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	20

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Գործվածքի դիզայնի դասավանդման մեթոդիկա» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով 011401.11.6 ,Կերպարվեստե մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «Գործվածքի դիզայնի դասավանդման մեթոդիկա» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ և համաշխարհային գորգագործությանը և կարպետագործությանը, զարդանախշերի կառուցման սկզբունքներին, առանձնահատկություններին: Ուսումնական գործընթացը նպաստում է ուսանողների ստեղծագործական երևակայության արդյունավետ զարգացմանը: Ծրագրում կարևորվում է նաև ուսանողների գեղագիտական ճաշակի ձևավորումը, գործվածքների գեղազարդման դաստիարակումը, խմբային աշխատանքի հմտությունների ձեռքբերումը: Առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ծավալային – տարածական մտածողությանը, ծանոթացնել հայ և համաշխարհային գորգագործությանը և կարպետագործությանը:

2.1 Դասընթացի խնդիրներն են .զարգացնել գործվածքագիտության, որպես սոցիալական և գեղարվեստական երևույթի վերաբերյալ պատկերացումների ձևավորումն ու հիմնավորումը ,նրանց ծավալային – տարածական մտածողության զարգացումը: Ծրագրի յուրացման արդյունքում ուսանողները պետք է գիտակցաբար մոտենան գործվածքների գեղազարդման գործընթացի բոլոր փուլերին, նկատի ունենալով որ այդ գործընթացը որոշակի սոցիալական խնդիր է լուծելու, այն է՝բավարարել մարդու համապատասխան պահանջմունքները:Արվեստի գործերի հանդեպ գեղագիտական վերաբերմունքի դրսևորման, գեղեցիկը ընկալելու,մեկնաբանելու կարողություն:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

,Գործվածքի դիզայնի դասավանդման մեթոդիկատ դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 011401.11.6 ,Կերպարվեստե մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող գործվածքի դիզայն,կոմպոզիցիա, դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

,Գործվածքի դիզայնի դասավանդման մեթոդիկատ դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- ✓ ծանոթություն տարբեր ոճային և գեղարվեստական ուղղություններին
- ✓ հանրաճանաչ ստեղծագործությունների վերլուծություն
- ✓ տեսական գիտելիքների գործնական կիրառում
- ✓ ընդհանրացման կարողություններ

ուսանողը պետք է կարողանա.

Տիրապետի մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու

Պատկերացում կազմի ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդին,

Կատարի ուսումնական խնդրի լուծման ճիշտ ընտրություն,

Կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործընթացներում,

ուսանողը պետք է տիրապետի.

- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու,
 - Նոր գաղափարներ առաջ քաշելու,
 - որակի մասին հոգացություն,
 - թիմում աշխատելու,
- գնահատման գործիքների կիրառելում և նախագիծ պլանավորելու իրականացնելու

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- վերլուծության և համադրության կարողություն (ԳԿ -1),
- կազմակերպչականկարողություն(ալանավորում,
- կազմակերպում,ղեկավարում,վերահսկում) (ԳԿ-2),
- հենքային ընդհանուր գիտելիքների տիրապետում (ԳԿ - 3),
- պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն (ԳԿ - 4),
- համակարգչային տարրական հմտություններ (ԳԿ - 5),
- տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում,վերլուծում)(ԳԿ - 6),
- որոշումներ կայացնելու կարողություն (ԳԿ - 7),

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ -1),
- հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ -2),
- ուսումնառության կարողություն (ՀԳԿ -3),
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ -4),
- ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ -5),
- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու(ՀԳԿ -6),
- տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու(ՀԳԿ -7),,
- որակի մասին հոգացություն(ՀԳԿ -8),
- թիմում աշխատելու(ՀԳԿ -9),
- գնահատման գործիքների կիրառելու(ՀԳԿ -10),
- նախագիծ ալանավորելու և իրականացնելու(ՀԳԿ -11),

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները

ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

Գունանկարչություն դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու, արվեստի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Չեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/90 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ				Ժամաքանակ			
	3-րդ կիս.							
Դասախոսություն	14							
Գործնական աշխատանք	28							
Սեմինար պարապմունք								
Լաբորատոր աշխատանք								
Ինքնուրույն աշխատանք	48							
Ընդամենը	90							
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն)	ստ							

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵
 - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի եռությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
 - **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
 - **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:

- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատԳԿ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական կյանքի յուրաքանչյուր աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Չեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսությ ուն	սեմինար պարաօկուսնք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
I կիսամյակ						
1	ԴԿԱ / Կարպետագործություն/առարկայի նպատակն ու խնդիրները:	4				
2	Ջարդանախշերի դասակարգումը և սխեմատիկ հատկանիշները կիրառական արվեստի համակարգում:	2				8
3	Երկրաչափական մոտիվներով զարդանախշեր: Բուսական մոտիվներով զարդանախշեր: Կենդանական մոտիվներով զարդանախշեր:			6		8
4	<i>Եվրոպական գորգագործություն:</i>	4				
5	Ջարդանախշի ինքնուրույն ստեղծումը՝ բուսական, երկրաչափական, կենդանական մոտիվներով:			6		8
6	Հորինվածքի առանձնահատկությունները: Հորինվածքը գործվածքագիտության մեջ:					8
7	Հայկական գորգի և կարպետի զարդանախշերի կառուցման սկզբունքները, տեսակները կարպետի հորինվածքի առանձնահատկությունները:	2		6		8
8	Հայկական գորգը համաշխարհային մանածական արվեստի գանձարանում:			8		
9	Հայկական կարպետագործության մեջ կիրառվող դեկորատիվ զարդանախշ: Նյութի ուսումնասիրություն	2		4		4

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

10	Ընդամենը	14		28		48
----	----------	----	--	----	--	----

11.Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/ h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	. Ազարյան Վ. Գ. Հայկական գորգեր, Երևան,	Երևան, 1986:
2.	2. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական ասեղնագործություն	Ե., 1972:
3.	3. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական ժանյակ	Ե., 1966:
4.	4. Դավթյան Ս. Ա. Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից,	Ե., 1981:
5.	5. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական կարպետ	Ե., 1967:
6.	6. Եղիազարյան Ա. Կ. Գործվածքագիտության հիմունքները, Ե., «Մանկավարժ» հրատ.,	2006:
7.	. Ազարյան Վ. Գ. Հայկական գորգեր, Երևան,	Երևան, 1986:
8.	2. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական ասեղնագործություն	Ե., 1972:
9.	3. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական ժանյակ	Ե., 1966:
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Кузин В.С. - „Методика преподавания изобразительного искусства и конструированию„ Москва 1984г.	Кузин В.С. - „Методика преподавания

		искусства и конструировани ю,, Москва1984г.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	http://www.ufabasket.ru/front/files/filecollection/docs/1506709627/1523499240_file_14560182380158.pdf	2016 Դ
2.	https://aldebaran.ru/pages/rmd_search/?q=%D0%B1%D0%B0%D1%81%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B1%D0%BE%D0%	2017 Դ
3.	https://www.youtube.com/watch?v=H8kdYnFEHHI&ab_channel=akademika	2007 Դ
4.	https://www.youtube.com/watch?v=H8kdYnFEHHI&ab_channel=akademika	2011 Դ

11. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

11.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
3-րդ կուրս, I կիսամյակ				
1.	ԴԿԱ /կարպետագործություն /առարկայի նպատակն ու խնդիրները:	ԴԿԱ արվեստը գորգագործության ասպարեզում	4	Դասախոսական կյութեր, 1, 2, 3
2.	Պատմական ակնարկ	ԴԿԱ –ի զարգացման հիմնադրույթները Հայաստանում:	2	Դասախոսական կյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
3.	Հայկական կարպետագործության մեջ կիրառվող դեկորատիվ զարդանախշ:Նյութի	ԴԿԱ –ի զարգացման հիմնադրույթները Հայաստանում:	2	Դասախոսական կյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	ուսումնասիրություն			
4.	Հայկական գորգի և կարպետի զարդանախշերի կառուցման սկզբունքները, տեսակները կարպետի հորինվածքի առանձնահատկությունները:	Կարպետի, գորգի շղթա կազմելու մեթոդները:	2	Դասախոսական կյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
5.	<i>Եվրոպական գորգագործություն:</i>	ԴԿԱ արվեստը գորգագործության ասպարեզում	4	Դասախոսական կյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8

11.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	ժամաքանակ	Ստուգման միջոց	Գրականություն ¹⁰
3-րդ կուրս, I կիսամյակ					
1.	Երկրաչափական մոտիվներով զարդանախշեր:	Կարպետի, գորգի շղթա կազմելու մեթոդները:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Բուսական մոտիվներով զարդանախշեր:	Կարպետի, գորգի շղթա կազմելու մեթոդները:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	Հայկական կարպետագործության մեջ կիրառվող դեկորատիվ զարդանախշի ընդօրինակում: Նյութի ուսումնասիրություն	Կարպետի, գորգի շղթա կազմելու մեթոդները:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Ընդհանուր հասկացություն կարպետագործության նյութերի մասին	ԴԿԱ –ի զարգացման հիմնադրույթները Չայաստանում:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Չայկական զարդարվեստ:	ԴԿԱ –ի զարգացման հիմնադրույթները Չայաստանում:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Չայկական գորգագործություն: Վիշարագորգ:	ԴԿԱ –ի զարգացման հիմնադրույթները Չայաստանում:	6	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

11.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևերը	Գրականություն ¹²
3-րդ կուրս, I կիսամյակ						

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Հայկական գորգագործություն: Վիշարագորգ	Հայկական գորգագործության հսկաները:	<u>հնքնուրույն աշխատանք համագանգում</u>	Սեպտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Պատմական ակնարկ	Հայկական զարդարվեստ	<u>Կոնկրետ իրավիճակներ և վերլուծություն</u>	Հոկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Հայկական զարդարվեստ:	Հայկական մանրանկարչություն	<u>Չեկուլց</u>	Նոյեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Ընդհանուր հասկացություն կարպետագործության նյութերի մասին	Կարպետագործական նյութեր	<u>Ռեֆերատ</u>	Նոյեմբեր Դեկտեմբեր	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումուհմազիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:
Սարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	Դասին հատկացվող նյութեր:
Այլ	

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

13.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է՝

1-ին կիսամյակում 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր):

2-րդ կիսամյակում 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր):

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկված հարցեր.**

Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկված հարցեր.**

a. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:

1-ին կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը՝ 20 միավոր)

- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

**Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.11.6 - «Կերպարվեստ»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-112 ԳՈՐԾՎԱԾՔԻ ԴԻՉԱՅՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ծավալային – տարածական մտածողությանը, ծանոթացնել հայ և համաշխարհային գորգագործությանը և կարպետագործությանը:</p> <p>Ուսանողների մոտ զարգացնել գործվածքագիտության, որպես սոցիալական և գեղարվեստական երևույթի վերաբերյալ պատկերացումների ձևավորումն ու հիմնավորումը ,նրանց ծավալային – տարածական մտածողության զարգացումը: Ծրագրի յուրացման արդյունքում ուսանողները պետք է գիտակցաբար մոտենան գործվածքների գեղագարդման գործընթացի բոլոր փուլերին, նկատի ունենալով որ այդ գործընթացը որոշակի սոցիալական խնդիր է լուծելու, այն է՝ բավարարել մարդու համապատասխան պահանջմունքները:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Արվեստի գործերի հանդեպ գեղագիտական վերաբերմունքի դրսևորման, գեղեցիկը ընկալելու,մեկնաբանելու կարողություն: ուսուցման ընթացքում ուսանողներին գործվածքների գեղագարդման վերաբերյալ տեսական գիտելիքների և գործնական հմտությունների հաղորդումը, կարպետի և գորգի նշանակության առանձնացումն ու ձևի կառուցվածքային կազմակերպման յուրահատկությունների ուսուցումը, ուսանողների մոտ զարգացնել զարդանախշ կազմելու և գործելու գործընթացը ծավալային – տարածական ձևերի որոնման արդյունքում ուսանողների ընկալման, պատկերացման և ստեղծագործական մտածողության ունակությունների զարգացումը: <p><i>Չմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և 			

	<p><i>փոխանցելու,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>նոր գաղափարներ առաջ քաշելու,</i> • <i>գնահատման գործիքների կիրառելում և նախագիծ պլանավորելու իրականացնելու</i> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա խորապես պատկերացում կազմել առարկայի բովանդակությանը, նրա կարևորությանը: • Տիրապետի գործվածքների գեղարվեստական ձևավորման հորինվածքի հիմունքներին • Իմանա գեղարվեստական գործվածքների տեխնիկաների բազմազանության մասին • Տիրապետի գեղարվեստական մանածագործության հորինվածքի հիմունքներին • Իմանա հայ և համաշխարհային գորգագործության ու կարպետագործության առանձնահատկությունների ու տարբերությունների մասին: • Իմանա զարդանախշի տեսակներն ու կառուցման սկզբունքները
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>6-րդ կիսամյակ</p> <p><i>Թեմա 1.</i> ԴԿԱ /կարպետագործություն, գորգագործություն /դաս. մեթ. առարկայի նպատակն ու խնդիրները</p> <p><i>Թեմա 2</i> Պատմական տվյալներ կարպետի մասին</p> <p><i>Թեմա 3</i> Հայկական գորգի և կարպետի զարդանախշերի կառուցման սկզբունքները, տեսակները և իմաստաբանությունը:</p> <p><i>Թեմա 4</i> Եվրոպական և արևելյան գորգերի առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Թեմա 5</i> Հորինվածք, ոճավորում, համաչափություններ, համամասնություններ, մասշտաբ, ռիթմ, չափ:</p> <p><i>Թեմա 6</i> Չարդանախշերի դասակարգումը և սխեմատիկ հատկանիշները կիրառական արվեստի համակարգում:</p> <p><i>Թեմա 7.</i> Չարդանախշի տեսակներն ու կառուցման սկզբունքները:</p> <p><i>Թեմա 8</i> Ժամանակակից հայկական գեղարվեստական գործվածքների զարգացման փուլերը: <i>Թեմա 9</i> Հայկական կարպետի և գորգի դերն ու նշանակությունը համաշխարհային մշակույթում <i>Թեմա 10</i> Հայկական գորգը կերպարվեստում</p> <p><i>Թեմա 11.</i> Հայկական գորգագործության ոսկեդարը/ միջնադար/</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՄԱՆԵՆՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով`

- առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
 - դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքվեր)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
 - ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման
100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A+
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A-
«Լավ» (4)	81-85	B+
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B-
«Բավարար» (3)	67-70	C+
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	40-61	C-
«Անբավարար»	0-39	D
«Ստուգված»	40-100	S
«Չստուգված»	0-39	U

Գրականություն

- Պարտադիր-
1. Ազարյան Վ. Գ. Հայկական գորգեր, Երևան, 1986:
 2. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական ասեղնագործություն, Ե., 1972:
 3. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական ժանյակ, Ե., 1966:
 4. Դավթյան Ս. Ա. Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Ե., 1981:

5. Դավթյան Ս. Ա. Հայկական կարպետ, Ե., 1967:
 6. Եղիազարյան Ա. Կ. Գործվածքագիտության հիմունքները, Ե., «Մանկավարժ» հրատ., 2006:
 7. Եղիազարյան Ա. Կ. Գեղարվեստական գործվածքների արվեստը, Երևան, 2010:
 8. Ղազարյան Յ. Հայկական որմնագորգ. - Եր., «Անահիտ», 2004, 176 էջ:
 9. Ղազարյան Ս. Հայկական գորգ, Երևան, 1988, 226 էջ:
 10. Армянская набойка, Альбом, пред. Л. А. Дурновой, М., 1953.
- Լրացուցիչ -
Ազարյան Լ. «Կիլիկիան մանրանկարչությունը 12-13դդ.», Երևան, 1994թ.